

Vergaderjaar 2013–2014

33 819

Invoering van een verhuurderheffing over 2014 en volgende jaren alsmede wijziging van enige wetten met betrekking tot de nadere herziening van de fiscale behandeling van de eigen woning (Wet maatregelen woningmarkt 2014 II)

Nr. 6

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR WONEN EN RIJKSDIENST

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 december 2013

Tijdens het wetgevingsoverleg van 28 oktober 2013 over het wetsvoorstel Wet maatregelen woningmarkt 2014¹ heb ik toegezegd om in december 2013 samen met de Staatssecretaris van Financiën een brief over de wijze van communicatie over de eigenwoningregeling aan uw Kamer te sturen. Om die reden heb ik tijdens de plenaire behandeling van het wetsvoorstel evenals in mijn brief van 11 november jl.² de heer Omtzigt gevraagd zijn motie³ waarin de regering wordt opgeroepen voor 1 februari 2014 met een alomvattende brochure op het terrein van de eigenwoningregeling te komen, aan te houden. In deze brief doe ik, mede namens de Staatssecretaris van Financiën, voornoemde toezegging gestand en ga ik uitgebreider in op de communicatie over de eigenwoningregeling.

Aanleiding

Tijdens het wetgevingsoverleg is gevraagd om een document waarin uitputtend is beschreven in welke gevallen betaalde hypotheekrente aftrekbaar is en wat de gevolgen zijn als niet aan de voorwaarden wordt voldaan. Hierop heb ik geantwoord dat de toch al complexe eigenwoningregeling niet eenvoudiger is geworden door de introductie van de aflossingsvoorwaarde in 2013 en de vanaf 2014 voorziene stapsgewijze beperking van het tarief waartegen hypotheekrente in de vierde schijf materieel in aftrek kan worden gebracht. Overigens is de hypotheekmarkt voor belastingplichtigen wel overzichtelijker geworden doordat het aanbod van complexe producten met de afschaffing van het regime voor de kapitaalverzekering, spaarrekening en beleggingsrekening eigen woning en de introductie van de (annuïtaire) aflossingsvoorwaarde de facto is verkleind.

¹ Kamerstuk 33 756, nr. 30.

² Kamerstuk 33 756, nr. 28.

³ Kamerstuk 33 756, nr. 19.

Communicatie over de eigenwoningregeling

Over het algemeen geldt dat de overheid waar nodig burgers gericht wil informeren. De communicatiestrategie van mijn departement en van de Belastingdienst is er, conform de vanuit de Kamer geuite wens, op gericht om rechtstreeks de burger te bereiken met toegankelijke informatie waarmee deze in zijn eigen situatie uit de voeten kan.

De communicatie van de Rijksoverheid en de Belastingdienst kent drie niveaus van informatievoorziening. Deze communicatiewijze wordt ook toegepast bij de eigenwoningregeling:

1. rijksoverheid.nl: Het vooraf (nog vóór aanvaarding van wetgeving) en in algemene zin informeren van doelgroepen (algemeen publiek en professionals) over beleidsthema's en veranderingen. Hier zijn ook antwoorden te vinden op de meest gestelde vragen die worden aangepast aan de actualiteit.⁴ Ook niet-fiscale informatie, zoals de regels voor het verstrekken van hypotheek, is hier te vinden;⁵
2. belastingdienst.nl: De Belastingdienst brengt, per doelgroep, de veranderingen op hoofdlijnen in beeld. Via dit kanaal worden burgers vanaf 18 november 2013 ook geattendeerd op aankomende wijzigingen. Nadat de wijzigingen zijn ingegaan wordt meer in detail informatie gegeven;
3. individueel niveau: De communicatieafdelingen van de betrokken ministeries zorgen voor doorgeleiding en beantwoording van alle inkomende vragen. Vervolgens onderhoudt de Belastingdienst de persoonlijke communicatie met belastingplichtigen. Deze communicatie kan onder meer bestaan uit communicatie per brief, belastingtelefoon en ook steeds meer via internet (denk aan het toeslagenportaal voor toeslaggenieters).

Per maatregel wordt daarnaast getoetst of het zinvol en haalbaar is om burgers en bedrijven gericht extra te attenderen op gewijzigde wetgeving. Deze afweging geldt overigens vooral voor burgers. Veel ondernemers zijn geabonneerd op nieuwsbrieven van de Belastingdienst of worden bijgestaan door hun (fiscaal) intermediairs die de Belastingdienst actief informeert (o.a. op de twaalf intermediairdagen met ruim 11.000 inschrijvingen). Er vinden daarnaast, zoals tijdens de Kamerbehandeling al is toegelicht, technische briefings plaats voor een groot aantal maatschappelijke organisaties.

In de nota naar aanleiding van het verslag van de Wet maatregelen woningmarkt 2014⁶ heb ik op vragen over de communicatie voor de eigenwoningregeling, het volgende geantwoord:

«Op de internetsite van de Belastingdienst worden belastingplichtigen per onderwerp (bijvoorbeeld de aankoop van een woning) door middel van verschillende hyperlinks naar vervolgpagina's door de benodigde informatie geleid. Ook specifieke vragen die worden voorgelegd worden telefonisch of schriftelijk beantwoord. Verder is in de toelichting bij het aangiftebiljet en het aangifteprogramma als hulp bij het invullen specifieke informatie te vinden over de betreffende aftrekpost. De aanvullende toelichting bij de eigen woning is als bestand te downloaden. Het aangifteprogramma is al enkele jaren zo ingericht dat de belastingplichtige na het downloaden van zijn vooringevulde gegevens met het

⁴ <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/brochures/2012/09/17/vragen-woningmarkt-belastingplan-2013.html>.

⁵ <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/koopwoning/nieuwe-regels-hypotheek>.

⁶ Kamerstuk 33 576, nr. 6.

stapsgewijs beantwoorden van vragen wordt begeleid met het invullen van zijn aangifte.»

In aanvulling hierop wil ik benadrukken dat de informatie die burgers bij de te nemen beslissingen over koop of verkoop van een eigen woning nodig hebben sterk afhankelijk is van de eigen situatie. De belangrijkste zaken die in die beoordeling een rol spelen staan nu al op de website van de Belastingdienst. Gedacht kan worden aan vragen als: is sprake van een restschuld? Hoeveel jaren van de aftrekperiode zijn al verbruikt? Is bij de vervreemding sprake geweest van een overwaarde waardoor de bijeenregeling van toepassing is?

Voordeel van de informatieverstrekking via internet boven informatieverstrekking via een brochure is dat via internet een onderscheid kan worden gemaakt tussen relatief eenvoudige informatie en meer diepgravende informatie (naar behoefte doorklikken). Gezien de vele verschillende situaties die bij de eigenwoningregeling moeten worden toegelicht is communicatie via internet meer geschikt dan communicatie via een grote brochure. Een dergelijke brochure zou voor mensen snel onoverzichtelijk worden.

Stappen naar een betere informatiepositie

De Belastingdienst gaat de informatieverstrekking verbeteren door de informatie op de website gericht op de volgende wijze aan te bieden:

- Het uitwerken van de fiscale gevolgen van aansprekende en relevante voorbeelden, zoals de eerste aankoop van een woning, verhuizing naar een tweede woning, partnerschap of huwelijk en scheiding.
- Informatie geven over welke gegevens belastingplichtigen nodig kunnen hebben om hun fiscale positie te bepalen (zoals de hoogte van de eigenwoningschuld, de maximale looptijd en hun aftrekbare eigenwoningkosten).
- Het ontwikkelen van een praktische rekenhulp waarmee de hoogte van de (bestaande) eigenwoningschuld bepaald kan worden.
- Stuurvragen opnemen die de belastingplichtige via een doorklikssysteem leiden naar de voor hem relevante informatie.

De Belastingdienst streeft ernaar dat deze extra informatie zo veel mogelijk op 1 maart 2014 bij de aangiftecampagne inkomstenbelasting 2013 op de website beschikbaar is.

Dan zal ook gecommuniceerd worden dat er extra informatie over de eigen woningregeling is geplaatst op de website. Daarnaast zullen mogelijkheden voor «free publicity» worden benut en wordt doelgroepgerichte communicatie van andere partijen, zoals de Consumentenbond en Vereniging Eigen Huis waar mogelijk en indien gewenst ondersteund. Ook de banken en hypotheekadviseurs kunnen en zullen de burger behulpzaam zijn en spelen een belangrijke rol in de communicatie over de eigenwoningregeling.

Indien de burger niet kan vinden wat hij zoekt kan hij vanzelfsprekend, vragen telefonisch of schriftelijk voorleggen aan de Belastingdienst.

De Belastingdienst werkt aan een persoonlijk internetportaal. In de toekomst zal dit de plek zijn waar burgers informatie over hun persoonlijke fiscale positie kunnen raadplegen.

Conclusie

Het kabinet onderkent net als uw Kamer het belang van een goede communicatie over de eigenwoningregeling. Met bovengenoemde concrete maatregelen richt de Belastingdienst zich in eerste instantie op verbeteringen in de informatievoorziening die nog voor het doen van aangifte inkomstenbelasting 2013 mogelijk zijn. Bovendien helpt deze informatie de burger bij het nemen van beslissingen in de actualiteit.

De Minister voor Wonen en Rijksdienst,
S.A. Blok